

Phân tích tác phẩm Quy hứng lớp 10 mẫu 1

Nguyễn Trung Ngạn (1289 – 1370) tự là Bang Trục, hiệu là Giới Hiên, người ở làng Thổ Hoàng, huyện Thiên Thi (nay là Ân Thi, Hưng Yên), Ông là một danh thần dưới thời trần, cùng với đó là số lượng tác phẩm ông để lại, đặc biệt là "Giới hiên thi tập". Hứng trở về là một trong số những tác phẩm của Giới hiên thi tập được sáng tác khi tác giả đang đi sứ ở Trung Quốc, qua đây đã thể hiện lòng yêu nước và niềm tự hào dân tộc sâu sắc của tác giả. Tình yêu nồng nàn ấy được thể hiện bằng nỗi nhớ quê hương da diết và sự gắn bó với cuộc sống bình dị nơi quê nhà.

Đối với mỗi người con xa xứ, quê hương luôn là một nỗi nhớ man mác không nguôi, lúc nào trong họ cũng đau đáu một nỗi buồn, nhớ mong vô tận với quê hương, đó là nơi chôn rau cắt rốn nơi mẹ già luôn ngóng mong, nơi có những cánh đồng, dòng sông hay đơn giản chỉ là những bữa cơm đạm bạc. Chỉ là cà dầm tương, nhớ dáng ai tát nước, dải gió dầm sương mà gọi ra bao nhiêu xúc cảm:

Anh đi anh nhớ quê nhà,

Nhớ canh rau muống, nhớ cà dầm tương.

Nhớ ai dải gió dầm sương,

Nhớ ai tát nước bên đường hôm nao

Tình yêu đó hết sức bình dị, xuất phát từ mỗi con người và chẳng bao giờ chẳng nguôi ngoai nhất là khi đứng trên đất khách quê người. Những câu thơ viết về quê hương, những vần thơ gắn với chôn gắn bó máu thịt. Hứng trở về là một trong số những bài thơ mà đề tài về quê hương và nỗi lòng mong ngóng được trở về nói thân yêu đó. Bằng tất cả những tình cảm đó, Hứng trở về đã sớm tạo dựng sự đồng cảm trong lòng độc giả. Bài thơ Hứng trở về mở đầu bằng nỗi nhớ quê hương da diết của người li khách cùng với đó là tình yêu quê hương đất nước, càng khiến tâm trạng tác giả nặng trĩu:

Dâu già lá rụng tầm vừa chín,

Lúa sớm bông thơm cua béo ghê

Những hình ảnh dâu, tầm, lúa sớm bông quá đỗi quen thuộc với miền quê Việt Nam khi sản xuất chủ yếu. Những nương dâu xanh mướt, những cánh đồng lúa mênh mông, thấm những giọt mồ hôi nước mắt của ông cha từ bao đời nay. Chính

những thứ thân quen nhỏ nhất này lại có sức lay động mãnh liệt tới con người ta như thế. Hương thơm quen thuộc, một làn gió chiều, một hoàng hôn buồn cũng chỉ là do tâm hồn quá nhạy cảm trước thiên nhiên rộng lớn. Mà cũng chính vì người mang tâm trạng nên cảnh vật cũng nhuốm màu tâm trạng. Đứng giữa chốn phồn hoa, giữa bao nhiêu thú vui, nhưng luôn chọn cho mình một nơi để trở về- đó là quê hương. Nhưng đó chưa phải cái trọng tâm của nỗi niềm tác giả ẩn sâu đó là tình yêu quê hương đất nước và cả lòng tự hào tự tôn dân tộc.

Nghe nói ở nhà nghèo vẫn tốt

Dầu vui đất khách chẳng bằng về

Tình yêu quê hương đất nước đó lại càng được thể hiện ở hai câu cuối này, sự đối lập giữa đất khách và quê nghèo, giữa chốn phồn hoa với chốn nghèo đói, càng đẩy tâm trạng và tình cảm của tác giả lên cao cao trào. Sự hèn hạ đô hội, giàu có và mới lạ nơi đất khách quê người cũng không đủ sức níu giữ bước chân của li khách. Nỗi nhớ quê càng thêm thường trực trong lòng. Trong hoàn cảnh này của tác giả, điều đó còn có ý nghĩa sâu xa hơn nỗi nhớ quê đó là sự thể hiện niềm tự hào, tự tôn dân tộc, còn khẳng định tấm lòng son sắt với quê hương của ông. Những xúc cảm của ông được thể hiện gián tiếp qua những hình ảnh bình dị quen thuộc nhưng lại dễ dàng đi vào lòng người. Khát khao cháy bỏng được trở về quê hương dâng lên ngùn ngụt, chỉ những kí ức những hình ảnh quê hương mới xoa dịu bớt nỗi đó.

Với những gì Hứng trở về mang tới cho độc giả, một hương vị mới cho thơ văn Việt Nam. Những ngôn từ hình ảnh hết đối bình dị hưng lại khai thác triệt để những xúc cảm không chỉ dâng lên trong chính tác giả mà trong chính nỗi lòng của những người con xa xứ, đang ngày đêm mong ngóng về quê nhà. Chính những nét đẹp giản dị này đã tạo nên dấu ấn của Hứng trở về trong lòng độc giả.

Văn mẫu lớp 10 phân tích tác phẩm Quy hứng mẫu 2

Nguyễn Trung Ngạn là nhà thơ Việt Nam có nhiều thành tựu đáng kể, cả cuộc đời của ông đã phục vụ cho sự nghiệp văn chương và có những ảnh hưởng rất lớn đến nền văn học nước nhà tiêu biểu là tác phẩm Quy Hứng của Nguyễn Trung Ngạn.

Bài quy hứng của Nguyễn Trung Ngạn viết về một khung cảnh thiên nhiên làng quê, những hình ảnh rất gần gũi và quen thuộc với quê hương của làng quê Việt Nam, những hình ảnh đó đã tác động đến cảm xúc của nhà văn. Ông là một người có tình cảm sâu đậm với quê hương với đất nước, cả cuộc đời đã gắn bó và có nhiều cảm xúc với nơi mình sinh ra. Nhiều hình ảnh gần gũi và mang những dấu ấn rất đặc biệt với vùng quê, hình ảnh dâu tằm, những bông lúa chín, những con cua đồng... Hàng loạt những hình ảnh quen thuộc đã diễn ra và nó tác động rất lớn đến

những suy nghĩ và trí tưởng tượng của tác giả. Một vùng quê thanh bình, với những hình ảnh rất đời bình dị đã mang cho tác giả những cảm xúc rất đáng nhớ và nó mang những phong vị quê hương đậm đà bản chất của dân tộc:

Dâu già lá rụng tằm vừa chín,

Lúa sớm nở hoa thơm, cua đang lúc béo.

Nghe nói ở nhà, dầu nghèo vẫn tốt,

Đất Giang Nam tuy vui cũng chẳng bằng về nhà.

Hình ảnh con dâu tằm được tác giả nhắc đầu tiên trong bài nó thể hiện một sự gắn bó với miền quê, những bông dâu vừa chín đã mang cho tác giả một mùi vị và nó tác động vào cảm xúc của tác giả, ông đang có những rung động ngọt ngào về những hình ảnh quen thuộc và nó mang một điều lạ lung nhưng lại gần gũi và gần bó với con người. Các hình ảnh đó đã làm cho tác giả nhớ thương quê hương những hình ảnh bình dị nhưng lại mang những cảm xúc đặc biệt chính nó làm cho tác giả nhớ mong cho quê hương của mình nhiều hơn và nó cũng mang một điều kì lạ và có sức ảnh hưởng rất lớn đến những suy nghĩ và cảm xúc của tác giả.

Một bức tranh thiên nhiên hùng vĩ và đậm đà bản chất đã diễn ra và nó mang một âm điệu nhẹ nhàng và tình cảm gắn bó với người đọc, chính tác giả là người đã vẽ ra và hình dung lại một bức tranh thiên nhiên thơ mộng và có sức ảnh hưởng lớn đến như vậy. Những hình ảnh đó đã gợi nhớ tình yêu quê hương đất nước của tác giả, tác giả đang hình dung lại tất cả những hình ảnh mang những giá trị đặc biệt và nó mang những âm vang nhẹ nhàng và có sự lay chuyển mạnh mẽ. Tác giả là một người có tình cảm rất sâu đậm với quê hương tất cả những hình ảnh mà ông viết ra có những ảnh hưởng rất sâu sắc đến suy nghĩ cũng như con người của ông, nó ảnh hưởng đến những âm điệu và những tình cảm có trong con người của tác giả. Hàng loạt những hình ảnh khác cũng có ảnh hưởng lớn đến tác giả, hình ảnh bông lúa chín thơm ngào ngạt nơi quê hương bình dị, những bát canh cua béo ngậy, những tình cảm gia đình ấm áp gần gũi, quê hương dù nghèo đói nhưng tác giả vẫn thấy yêu mến và có những tình cảm hết sức đặc biệt đến nó, mang trong đó những tình cảm ngọt ngào và sâu lắng.

Ở nơi đất Giang Nam dù cuộc sống có sung túc và tươi vui nhưng tác giả cũng so sánh nó không bằng với ở nhà, chứng tỏ rằng tình cảm của tác giả đối với quê hương với gia đình của mình là rất lớn nó đã ảnh hưởng sâu sắc đến tâm hồn và trí óc của tác giả, khi viết lên bài thơ này chính tác giả cũng có những cảm xúc rất đặc biệt và nó riêng biệt trong lòng tác giả, những hình ảnh đó đã mang đậm nét đặc trưng và sâu sắc trong tâm hồn và con người của miền quê nơi đây, những hình ảnh

đó đã làm rộn vang được âm thanh ngọt ngào của quê hương, dù cho quê hương nghèo lắm, nhưng những hình ảnh lại quen thuộc với tác giả trong lòng người dân nó đậm đà và có những cảm xúc thương nhớ và mang một làn điệu nhẹ nhàng âm vang, hình ảnh quê hương gắn với mỗi miền quê sẽ có những tình cảm sâu sắc và chứa đựng trong con người của tác giả, khi tác giả viết lên những trang thơ này, trong tâm hồn của người đã tràn ngập bao cảm xúc mến thương và sâu đậm.

Tình cảm gia đình đã thấm đẫm trong con người của tác giả, ông đang hình dung về những hình ảnh rất đời quen thuộc đó, nó mang âm điệu nhẹ nhàng và thấm đẫm tình yêu gia đình tình yêu quê hương sâu sắc niềm tin yêu đang tràn ngập và nó coa những ảnh hưởng lớn lao đến con người và những điều thật tuyệt vời đến cho người đọc.

Mỗi người mỗi khi nhớ thương tới quê hương chắc hẳn đều có cảm xúc và nỗi nhớ về những bông lúa chín thơm, những hình ảnh con cua đồng béo ngậy, làng quê Việt Nam gắn bó và có sức ảnh hưởng lớn tới những hình ảnh này, nó nhẹ nhàng và tình cảm, mang trong làn điệu quê hương những cảm xúc riêng biệt, gắn bó với con người và miền đất quê hương, bởi quê hương là nơi mình sinh ra, mình gắn bó với những hình ảnh bình dị trong đó, hình ảnh bình dị mà thân thương nó mang âm điệu nhẹ nhàng và cũng hết sức vui tươi, mỗi chúng ta đều có quê hương nơi mình sinh ra và lớn lên vì vậy nó có những ảnh hưởng lớn đến tâm hồn của bạn đọc hôm nay và mai sau, hình ảnh đó còn mang đậm khoảnh khắc và mang những âm điệu nhẹ nhàng trong con người của tác giả. Tình yêu quê hương đất nước sâu đậm đó đã có những ảnh hưởng vô cùng lớn lao và nó mang đậm những âm thanh nhẹ nhàng và cũng có những sức lay chuyển rất sâu sắc mang những điệu hết sức nhẹ nhàng và cũng ảnh hưởng lớn đến tâm lý và cảm xúc của người đọc hôm nay và mai sau.

Tình yêu quê hương, yêu gia đình đã được thể hiện rất sâu sắc trong bài thơ này, tác giả đã thể hiện tình yêu quê hương của mình qua việc vẽ ra một khung cảnh thiên nhiên gần gũi và quen thuộc với quê hương đất nước nó tràn ngập và cũng làm cho tâm hồn của người đọc cảm thấy quen thuộc và bình dị khi đọc xong bài thơ này.

Phân tích tác phẩm Quy hứng Ngữ văn 10 bài làm văn mẫu 3

Nguyễn Trung Ngạn (1289 – 1370) đỗ Hoàng Giáp năm 16 tuổi, làm quan đến chức Thượng thư thời nhà Trần. Ông còn để lại "Giới Hiên thi tập" bằng chữ Hán.

Bài thơ "Quy hứng" được viết theo thể thất ngôn tứ tuyệt, sáng tác trong thời gian Nguyễn Trung Ngạn đi sứ sang triều nhà Nguyên, Trung Quốc.

“Quy hứng” thể hiện nỗi nhớ gia đình, quê hương với bao niềm tự hào của một người đang sống nơi đất khách quê người:

"Lão tang điệp lạc tầm phương tậ,

Tảo đạo hoa hương giải chính phi.

Kiến thuyết tại gia bản điệp hảo,

Giang Nam tuy lạc, bất như quy”

Hai câu đầu nói lên bao nỗi nhớ của khách tha hương: Nhớ lá dâu già cuối vụ, vàng sẫm rụng khắp các nương bãi, nhớ những lúa tằm vừa chín vàng óng, vàng khươm trong nhà, ngoài sân, nhớ lúa sớm trở trắng phau cánh đồng dâng hương ngào ngạt, nhớ vị béo đậm của đồng, Thời gian mà nhà thơ nói lên nỗi nhớ đó là tháng tư hay tháng mười? Có hai chi tiết: "Dâu già lá rụng" và "cua béo" cho ta biết đó là vào dịp tháng mười khi gió heo may đã thổi về. Khí trời lành lạnh ấy càng làm cho nỗi nhớ nhà, nhớ quê thêm phần thấm thía:

"Lão tang điệp lạc tầm phương tậ,

Tảo đạo hoa hương giải chính phi”

(Dâu già lá rụng tằm vừa chín,

Lúa sớm bông thơm, cua béo ghê)

Các chi tiết nghệ thuật như dâu, tằm, hương lúa sớm, cua béo, đều là cảnh vật đồng quê, màu sắc, hương vị đậm đà của quê nhà thân yêu. Thật là bình dị, mộc mạc, dân dã. Khách ly hương xứ sở mới có nỗi nhớ ấy. Cảnh vật ấy, hương vị ấy đã trở thành máu thịt, tâm hồn của nhà thơ.

Nỗi nhớ của ông quan đi sứ trong thế kỉ XIV sao giống nỗi nhớ của anh trai cày ngày nay thế? Cũng là nỗi nhớ hương vị đậm đà quê hương:

“Anh đi anh nhớ quê nhà

Nhớ canh rau muống, nhớ cà dầm tương”

(Ca dao)

Và nỗi nhớ của người lính chiến:

“Bao giờ trở lại đồng Bương Cấn
Về núi Sài Sơn ngó lúa vàng
Sông Đáy chậm nguồn qua Phú Quốc
Sáo diều khuya khoát thổi đêm trăng”

(Mắt người Sơn Tây – Quang Dũng)

Qua đó, ta càng thấy rõ nỗi nhớ gia đình quê hương là nỗi nhớ đẹp, thể hiện tấm lòng thủy chung của con người Việt Nam chúng ta.

Trở lại hai câu cuối bài thơ, ba chữ "bất như quy" vang lên như một mệnh lệnh của tâm hồn:

"Kiến thuyết tại gia bản diệc hào,

Giang Nam tuy lạc bất như quy".

(Nghe nói ở nhà nghèo vẫn tốt

Dẫu vui đất khách, chẳng bằng về)

Nhà thơ sử dụng nghệ thuật tương phản so sánh rất lý thú: “bản diệc hảo ” (nghèo vẫn tốt), “gia bản” với "Giang Nam tuy lạc”. Cái "vui ” quê người sao bằng cái “nghèo ” của quê hương? Tình nghĩa của khách ly hương đối với nơi chôn nhau cắt rốn thật vô cùng sâu nặng. Giang Nam là đất đô hội; quan sứ được đón tiếp linh đình, thiếu gì dê béo rượu ngon, thế mà đêm ngày lòng vẫn nhủ lòng: “bất như quy” – chẳng bằng về.

Cảm xúc “quy húng” dào dạt vần thơ. Tình yêu quê hương đất nước và niềm tự hào dân tộc thấm vào từng câu chữ, từng vần thơ.

“Quy húng” là một bài thơ hay và cảm động. Hay vì cái tình của khách ly hương. Hay vì lời thơ mộc mạc, giản dị mà ý vị thì sâu sắc đậm đà. Sau vần thơ là cả một tình quê vui đầy, một tâm hồn rộng mở thủy chung.

Bài văn mẫu phân tích tác phẩm Quy húng lớp 10 mẫu 4

Nguyễn Trung Ngạn (1289 – 1370) tự là Bang Trục, hiệu là Giới Hiên, người làng Thổ Hoàng, huyện Thiên Thi (nay là Ân Thi, Hưng Yên), là một danh thần của nhà Trần, làm quan đến chức Thượng thư. Ông để lại tác phẩm Giới Hiên thi tập và nổi

bật lên đó là bài thơ Quy Húng. Mở đầu bài thơ tác giả đã thể hiện nỗi nhớ thương quê hương da diết, nhớ những sự vật ở quê nhà:

Anh đi anh nhớ quê nhà,

Nhớ canh rau muống, nhớ cà dầm tương.

Nhớ ai dãi gió dầm sương,

Nhớ ai tát nước bên đường hôm nao

Những hình ảnh quen thuộc gắn gũi với tác giả đó là hình ảnh canh rau muống, nhớ cà dầm tương, và những hình ảnh dầm mưa dãi nắng của thời tuổi thơ, những hình ảnh quen thuộc khiến tác giả hồi tưởng lại những cảm xúc quen thuộc đó. Tấm lòng tha thiết của mỗi người đối với quê hương mình. Một tình yêu quê hương bình dị mà chân thành tha thiết. Các nhà thơ trung đại cũng viết nhiều về tình yêu quê hương, nhưng điều đáng lưu ý là ở bài thơ này, nỗi nhớ ấy được gọi lên bằng những hình ảnh vô cùng quen thuộc: cây dâu già lá rụng, nong tầm vừa chín, lúa trổ bông sớm thoang thoang hương thơm, cua đang lúc béo...

Tất cả những hình ảnh này đều rất giàu sức gợi bởi nó gắn bó máu thịt với cuộc đời của mỗi con người, nhất là với những ai sinh ra và lớn lên ở nông thôn. Và nó thật gần với những hình ảnh mà tác giả dân gian đã từng lựa chọn để thể hiện tình cảm của mình. Những hình ảnh quê hương đã gắn bó máu thịt với cuộc đời tuổi thơ của tác giả, vì vậy tình yêu của tác giả đối với quê hương là rất lớn, tác giả yêu quê hương bằng cả tấm lòng của mình:

Dâu già lá rụng tầm vừa chín,

Lúa sớm bông thơm cua béo ghê.

Những hình ảnh ở cánh đồng quê những bông lúa chín vàng, thơm mùi lúa chín, rồi những con cua đồng béo ngậy ngậy, những cành dâu chín rộ đỏ vàng cả góc ao, những hình ảnh làng quê vừa đẹp vừa bình dị nó mang một màu sắc và thi vị đậm đà vị ngọt của quê hương. Dù quê hương nghèo đói nhưng tác giả vẫn thích những cảm giác quen thuộc của quê hương đó là những cảm giác gần gũi, dù sống nơi phồn hoa đô thị nhưng tấm lòng yêu quê hương đất nước của tác giả cùng không hề nguội ngoai:

Nghe nói ở nhà nghèo vẫn tốt

Dâu vui đất khách chẳng bằng về

Sống nơi đất khách quê người dù có xa hoa, nồng nhiệt nhưng cái cảm giác khi được ở quê hương nơi mình sinh ra đó vẫn là những điều tuyệt vời nhất đối với tác giả, Phồn hoa đô hội, giàu có và mới lạ cũng không đủ sức níu giữ bước chân của li khách. Nỗi nhớ quê vẫn canh cánh bên lòng. Đỗ Phủ nhớ quê trong cảnh loạn li, nước mắt tuôn rơi bao nhiêu lần. Còn người khách li hương này lại nhớ quê khi đứng giữa chốn phồn hoa.

Tình yêu đối với quê hương đất nước thật sâu nặng và thiêng liêng. Trong hoàn cảnh của tác giả, điều đó còn có ý nghĩa sâu xa hơn nỗi nhớ quê. Nó còn thể hiện niềm tự hào, tự tôn dân tộc, còn khẳng định tấm lòng son sắt với quê hương của ông. Không gì có thể cảm dỗ được người Việt Nam yêu nước ấy. Trong bài Hứng trở về, tình yêu quê hương đất nước không được nói bằng những ngôn từ trực tiếp mà là bằng những hình ảnh dân dã quen thuộc đối với mỗi chúng ta.

Xa quê có ai không xúc động khi nghĩ về nong tằm, ruộng dâu, nghĩ về những ruộng lúa với những bông lúa mới trở hoa hương đưa thoang thoảng hay nghĩ về một bữa canh cua giản dị mà ngon ngọt đến khó phai. Tình yêu quê hương được tác giả nhớ lại qua những hình ảnh quen thuộc rất đời thân thương đó là những khoảnh khắc khó quên của tác giả đối với quê hương của mình.

Bài thơ Quy hứng đã để lại trong lòng người đọc rất nhiều cảm xúc bởi nỗi nhớ quê hương da diết của nhà thơ, những hình ảnh quê hương quen thuộc đã gợi ra nhiều thi vị cho quê hương những màu sắc quê hương trong sáng dịu ngọt.